

خرده جنایت‌های زن و شوهری

مردی نقاش و نویسنده که دچار **فراوموسی** شده، همسرش او را از بیمارستان به خانه آورده و اکنون در تلاش است تا زندگی ایده آل و آرمانی خود را در مردی که به ظاهر دچار فراوموسی شده، بازسازی کند؛ این بخشی از روایت کتاب *خرده جنایت‌های زن و شوهری* نوشته از یک امانوئل اشمیت است. آریسک امانوئل اشمیت، نویسنده و

نمایشنامه نویس فرانسوی

نمایشنامه‌نویس فرانسوی ۵۷ساله‌ای است که بیشتر آثارش رنگ و بوی فلسفی دارد.رمان‌ها و نوشته‌های او به بیش از ۴۳ زبان دنیا منتشر شده و نمایشنامه‌هایش که جزو پر مخاطب‌ترین نمایش‌ها در دنیاست، در بیش از ۵۰ کشور جهان روی صحنه نمایش رفته است. «وارسیون‌های اسرارآمیز»، «زلزله احساسات» و «خرده‌جنایت‌های زن و شوهری» از جمله معروف‌ترین نمایشنامه‌های اشمیت است که بسیار مورد توجه مخاطبان و منتقدان قرار گرفته است.

در این میان «خرده‌جنایت‌های زن و شوهری» به دلیل ذات جذاب و فلسفی‌اش همواره مورد توجه خاص مخاطبان بوده است. این نمایشنامه داستان زوجهی است در پی حقیقت؛ حقیقتی پوشیده و گاه عریان که دستمایه اصلی نویسنده در پیرنگ داستان است. در این نمایشنامه، آریک امانوئل اشمیت با طنزی سیاه و تلخ، تحلیلی ظریف از دلدادگی و لایه‌های زندگی زناشویی ارائه می‌دهد و خواننده را متخیر و هر لحظه غافلگیر می‌کند. داستان حول محور ژیل و لیزا اتفاق می‌افتد. هر چه از داستان بیشتر می‌گذرد، خواننده به نوع روابط و زندگی زناشویی آنها بهتر و بیشتر پی می‌برد. لیزا تلاش می‌کند هویت خود و همسرش را آن گونه که دوست دارد، در شکل نوینی به‌وجود آورد اما نقطه عطف داستان آنجاست که ژیل به واقع دچار فراوموسی نشده، بلکه خود را به فراموشی زده تا پرده از حقیقت واقع برآورد. این نمایشنامه، ذهن مخاطب را در گیر می‌کند و در پس آن هزاران سؤال برایش شکل می‌گیرد؛ حقیقت چیست؟ آیا واقعا لیزا همسر اوست؟ چه اتفاقی در پس پرده افتاده است؟ چه کسی واقعا خیانت کرده است؟ متهم اصلی کیست؟ و…

لیزا و ژیل دائم یکدیگر را مقصر اتفاقات رخ‌داده قلمداد می‌کنند. هیچ‌کس به فکر درست کردن روابط نیست، آنها در اتفاقات گذشته فرو رفته‌اند و هر چه بیشتر دست و پا می‌زنند، بیشتر فرومی‌روند. آنچه مشهود است اینکه آنها هنوز یکدیگر را دوست دارند و به یکدیگر وابسته‌اند؛ با وجود تمام مشکلات و جوداتی که پشت سر گذاشته‌اند، هنوز برخی دیالوگ‌های آنها رنگ و بوی دوست داشتن می‌دهد. توجه به بنیان خانواده، هر چند منززل و آسیب‌پذیر و توجه به نوع روابط زن و شوهر و شیوه گفت‌وگوی آنها با هم، از نکات قابل توجه خطی اشمیت است.

این نمایشنامه به کارگردانی «فرهاد آنیش» و با بازی «تیکی کریمی» و «محمد رضا فروتن» به صورت تله‌تئاتر اجرا و از شبکه ۴ سیمپا پخش شده‌است. این اثر همچنین با ترجمه «شهلا حارثی» و توسط انتشارات قطره به چاپ هجدهم رسیده‌است.

نگاه

سیداصادقی*

حجاب؛ الزام هویت زن ایرانی

گاهی از برخی افراد شنیده می‌شود «پوشش» یک امر شخصی است در صورتی که یک امر کاملاً اجتماعی و فرهنگی است. حجاب هویت فرهنگی و بومی زنان ایرانی است و اساساً مسئله انگاشتن حجاب موضوعیت ندارد زیرا حجاب مقوله سیاسی نیست بلکه کاملاً مربوط به حوزه فرهنگ است و تحرانگه‌ی کم که علیه حجاب در جامعه انجام می‌شود، پایگاه درونی واصل ندارد و از جریانات خارجی هدایت می‌شود. نقدی که در مورد موضوع حجاب وجود دارد این است که حجاب امر اجباری نیست بلکه الزامی است و این الزام از عرصه هویت و فرهنگ ناشی می‌شود و اگر حجاب از زنان ایرانی گرفته شود، بخشی از هویت آن زیر سؤال می‌رود چراکه برهنگی با فرهنگ دیرین ایران سنجیت ندارد.

سیاست‌گذاری‌های فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در مورد موضوع حجاب انسجام نداشته است به طوری که گاهی با این موضوع سنگینرانه و گاهی نرم برخورد شده و همین نوسانات باعث شده تا حجاب مقوله‌ای سیاسی جلوه داده شود در حالی که سیاسی انگاشتن حجاب به اصل موضوع لطمه می‌زند.

اگر نظم اجتماعی مقدم بر نظم سیاسی بود یقیناً در مورد حجاب که موضوعی جدلی است، راحت‌تر صحبت می‌کردیم و کسانی که به حجاب اعتقاد ندارند، نوع نگاهشان عوض می‌شد. متأسفانه در جامعه‌ای که نظم سیاسی بر نظم اجتماعی غلبه دارد همه دارای سوگرایی هستیم که مهم‌ترین مسائل را در خود از بین می‌برد. مطالعات تاریخی در ایران نشان می‌دهد بر خلاف فهم متعارف، حجاب و پوشش تحت تأثیر اسلام نبوده است و یک ریشه فرهنگی دارد، مثلاً در غرب میل به برهنگی است و در فرهنگ شرق میل به پوشش می‌باشد.
مطالعات تاریخی و اسناد نشان می‌دهد ایرانیان چه در دوران باستان و چه بعد از آن پوشیدگی زیادی داشته‌اند و بنا بر گواهی اسناد تاریخی هیچوقت دوره بی‌حجابی نداشتیم و در دوره تجدد که از زمان قاجار شروع می‌شود و با ورود اروپاییان در دوره پهلوی بی‌حجابی مطرح می‌شود و قوت می‌گیرد. کشف حجاب به مشارکت اجتماعی زنان منجر نشد و بر جامعه زنان بیشترین ظلم به وجود آمد و باعث انزوا ی زنان در جامعه شد و از همه بدتر وابستگی زنان به مردان را بیشتر کرد و زنان برای حضور اجتماعی باید در معیت مردان قرار می‌گرفتند.

در زمان پهلوی دوم گر چه قانون بی‌حجابی اجباری لغو می‌شود اما با شیوه‌های ارتقا و انغای مسئله بی‌حجابی اشاعه یافت و پیگیری شد.در اوایل انقلاب اسلامی چون گفت‌مان مبارزان و انقلابیون ضدغربی است، با تمام نشانه‌های غرب نوعی ستیز داشتند و بحث حجاب از یک مسئله عرفی به یک مسئله سیاسی تبدیل شد و انتخاب چادر در این زمان انتخاب فراگیر و خودانگیخته است.بسیاری از کسانی که از بی‌حجابی دفاع می‌کنند و استناد خود را به جامعه غربی می‌دهند، اتفاقاً جایی که در گفت‌مان اصلی و فمنیستی همصدایی وجود دارد در مسئله پوشش است. در جامعه بحث مسئله شدن حجاب با دوران اصلاحات شروع شد. حریم خصوصی و حق شهروندی از شعارهای این دوران است که در ادامه آن چرخشی صورت می‌گیرد و سیاست‌های بر خورد با پوشش در جامعه چندگانه می‌شود ولی باز هم مفاهیم حجاب، حیا و عفت مورد تأکید فرمی‌گیرد. بر اساس تحقیقات جامعه‌شناسی آنچه زنان را ناراحت می‌کند محرومیت منزلتی است و اینکه چرا مورد مشورت واقع نمی‌شوند.

در سیاستگذاری‌ها در مورد نوع پوشش زنان در جامعه بیشتر وجه واکنشی آن قوی‌تر است و اینکه درباره رنگ و نوع لباس زنان نسخه واحدی در نظر گرفته می‌شود.

در کشور ۲۰ تا ۲۵ دستگاه وجود دارد که متولی مسئله پوشش هستند و متأسفانه بین آنها فهم مشترکی وجود ندارد. نمی‌توانیم برای همه گروه‌های زنان در جامعه یک نسخه واحد قرار دهیم.

عضوهیئت علمی دانشکده علوم اجتماعی دانشگاه تهران

دوشنبه ۲۴ اردیبهشت ۱۳۹۷ | ۲۷ شعبان ۱۴۳۹ |

زنان

سرویس اجتماعی۹۰۸۸۹۸۴۴

کودکانی که به خاطر مادرانشان حبس می‌کشند! ۹۰در صد زندانیان زن جرائم غیر عمد هیچ سابقه کیفری ندارند

۵ گزارش یک

زهرآچندری

جرم‌شان بی‌گناهی است اما ناگزیرند حبس بکشند. زنان تنها زندانیان زندان زنان نیستند، اگر گذرت به بندهای زنان زندان بفتند و پشت میله‌های سرد زندان را نگاه کنی کودکانی نظرت را جلب می‌کنند که کودکی‌هایشان در پشت میله‌های سرد و سخت زندان در حال سپری شدن است. بچه‌هایی که تصورشان از دنیا راه‌رویی تاریک و طولانی با اتاق‌هایی است که به‌وسیله میله‌های آهنی از هم جدا شده‌اند؛ حیاطی بی‌روح که هر از گاه روزنه‌ای می‌شود به دنیای بی‌اموئی که هیچ تصویری از آن ندارند و چهره‌های عبوس‌ی که روزگار و دست تقدیر و

۹۰در صد زندانیان زن غیر عمد، سابقه‌دار نیستند

بیشترین علت حبس زندانیان زن جرائم غیر عمد

مربوط به صدور چک است، این دسته از بدهکاران مالی که بابت صدور چک و در بسیاری موارد به

دلیل ضمانت از دوستان، بستگان و متأسفانه همسران با ضمانت از طریق برگ‌های بانکی روانه زندان شده‌اند و طبق آمار، ۹۰ درصد زندانیان زن جرائم غیرعمد هیچ سابقه کیفری نداشته و اغلب این مددجویان زن برای اولین بار است که روانه زندان شده‌اند. در بین پرونده‌های ستاد دپه، پرونده‌هایی وجود داشت که زنان زندانی به دلیل مبالغ ناچیز گاهی تا دو ماه در حبس بودند، البته زندانی شدن به دلیل مسائل اقتصادی، صدور چک و ضمانت تنها معطوف به قشر خاصی نمی‌شود و در بین زنان زندانی در سال‌های اخیر از چهره‌های معروف تلویزیونی تا دندانپزشک باسابقه هم وجود داشت.

در سال‌های اخیر، حبس به دلیل ضمانت رشد داشته و بسیاری از زنان زندانی به دلیل ضمانت به خاطر اعتماد ناپجا به بستگان و همسایه‌ها و همکاران خود روانه زندان شدند. موارد زیادی

۵ گزارش ۲

کیفری فرسجی

آیا مختصات سیاسی فرهنگی کشورهای عربی در حال تغییر است؟!

استقبال ویژه زنان برای حضور در پارلمان‌های عراق و لبنان

بیش از ۲۴۰۰ زن عراقی داوطلب ورود به پارلمان

کمیسسیون عالی انتخابات عراق آمار کل نامزدها برای ای رقابت انتخاباتی را چهارزار و ۹۸۶ نفر عنوان کرد که به جریان‌ها، ائتلاف‌ها و احزاب مختلف کشور وابسته‌اند اما نکته قابل توجه در این دوره از انتخابات حضور قابل ملاحظه زنان میان نامزدهای انتخاباتی است.

شمار زنان بین نامزدهای انتخابات پارلمانی عراق ۲هزار و ۴۰۴ نفر اعلام شده است که بالاترین آمار حضور زنان میان نامزدهای انتخابات پارلمانی در نظام سیاسی جدید عراق به شمار می‌آید. بر اساس قانونی که هم‌اکنون در عراق در حال اجراست، عمل به نظام کوت سیاسی (سهم مشخص زنان در پارلمان) تضمینی برای واگذاری یک‌چهارم از ۳۲۹ کرسی پارلمانی، به زنان است. آمارهای اولیه از افزایش شانس زنان بری صاحب آرای حائزان شرایط رای در عراق مشارکت‌هاست.

زنان در جامعه لبنان

در انتخابات پارلمانی لبنان، دست کم ۱۱۰ زن برای ورود به این نهاد قانونگذاری نام‌نویسی کردند. هرچند برخی از آنها به دلیل راه نداشتن به لیست‌های انتخاباتی از گردونه رقابت خارج شدند.

۹۰

روزنامه جوان | شماره ۵۳۷۱

سرویس اجتماعی۹۰۸۸۹۸۴۴

کودکانی که به خاطر مادرانشان حبس می‌کشند! ۹۰در صد زندانیان زن جرائم غیر عمد هیچ سابقه کیفری ندارند

د

زندانی شدن زنان جرم‌زا خواهد بود چراکه دیگر از نقش مادر در خانواده و تثبیت‌کننده نظم و آرامش خبری نیست و زندانی شدن آنها، تبعات منفی فرهنگی و اجتماعی زیادی به بار می‌آورد. نبود مادر، باعث افزایش جرم و بزه فرزندان و از هم پاشیدگی کانون خانواده می‌شود

د

مجلس شورای اسلامی اما درباره اقدامات مجلس برای جرم‌زدایی می‌گوید: در دو جلسه گذشته فراکسیون خانواده مجلس بحث جرم‌زدایی از برخی عناوین مجرمانه است که هم‌زمان در کمیسیون قضایی نیز روی آن کار می‌شود و هدف آن کاهش تعداد زندانیان است که به جوانان و نهاد خانواده کمک می‌کند.

وقف‌چی معتقد است: اگر برای هر فرد ایرانی یک شناسنامه مالی تشکیل دهیم می‌توانیم به میزان قابل توجهی از افزایش جرائم مالی پیشگیری کنیم و به تبع آن جرم‌زدایی نیز انجام می‌شود. نایب‌رئیس فراکسیون خانواده مجلس می‌افزاید: باید نهادهای اجتماعی همچون وکیل خانواده و مشاور خانواده همچون پرشک خانواده در بین خانواده‌های ایرانی گسترش پیدا کند و فرهنگ‌سازی در این حوزه توسط نهادهای مسئول انجام شود.

علی‌صدرخرم‌شاهی« حقوق‌دان و وکیل دادگستری معتقد است: زندانی شدن زنان جرم‌زا خواهد بود چراکه دیگر از نقش مادر در خانواده و تثبیت‌کننده نظم و آرامش خبری نیست و زندانی شدن آنها، تبعات منفی فرهنگی و اجتماعی زیادی به بار می‌آورد. نبود مادر، باعث افزایش جرم و بزه فرزندان و از هم پاشیدگی کانون خانواده می‌شود.

این حقوق‌دان در عین حال تصریح می‌کند: وضعیت نامناسب زندان‌ها به لحاظ نبود امکانات، بهداشت و آموزش کافی و وجود آموزه‌های جدید بزهکاری و جرم، زنان را با شرایط متفاوتی روبرو می‌کند تا آنجا که با بندهای سرتق مسلحانه و خلافت‌های سنگین‌تری مشارکت می‌کنند.

از نگاه وی جرم عمدی یا غیرعمدی هر دو محصول و تولید جامعه هستند به‌ویژه در جرائم غیرعمدی که انعطاف توأم با رأفت اسنادوستانه ریشه اجتماعی آن است. حال در مورد جرائمی که زنان مرتکب می‌شوند، می‌توان با تحلیل‌های اجتماعی و اعمال تخفیف مجازات‌از آن جلوگیری کرد. با این‌تکرش باید بتوانیم در مورد زنان، مفصلاری جداز مجازات مردان با اعمال تخفیف نگاه کنیم.

ایران

مریم زاهدی

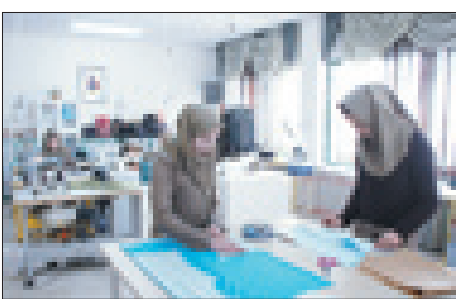
مادران دیروز و مادران امروز

کم نیستند خانواده‌هایی با چند فرزند که همگی دکتر و مهندس شده‌اند و در ساختار جامعه برای خودشان جایگاه بالایی دارند. همه این فرزندان تحصیلکرده و موفق حاصل تربیت مادرانی هستند که خیلی‌هایشان حتی سواد خواندن و نوشتن ندارند و قهرمان نیستند اما توانسته‌اند قهرمان تربیت کنند و تحویل جامعه بدهند.

شاید یکی از عمده تفاوت‌های مادران و زنان امروز با مادران گذشته در این است که زنان قدیمی که امروز مادر یا مادربزرگ ما هستند، رشد و ارتقای خودشان را در امتداد رشد و تعالی فرزندان‌شان می‌دانستند اما امروز بسیاری از زنان و دختران می‌خوانند خودشان در عرصه اجتماع بدرخشند، تحصیل کنند و شغل و جایگاه اجتماعی بالایی به دست بیاورند. در چنین شرایطی است که با تأخیر ازدواج مواجهیم و در مواردی هم که ازدواج بهنگامی اتفاق می‌افتد بسیاری از زنان ترجیح می‌دهند به‌جای ایفای نقش مادری در دنبال رشد و تعالی اجتماعی خودشان باشند و تصور می‌کنند مادر شدن موجب خواهد شد از پیشرفت‌های شغلی و تحصیلی بازمانند و در عمل هم ساز و کارهای اداری و اجتماعی در جامعه ما به‌گونه‌ای است که زنان ناگزیرند میان اشتغال و ادامه تحصیل و مادری و همسری یکی را انتخاب کنند. انگار که مادری و اشتغال یا تحصیل با هم نمی‌گنجد یا کاری سخت است که می‌تواند منجر به آسیب به نقش مادری شود. به همین خاطر مادران شاغل و زنانی که به دنبال تحصیلات عالی‌ه می‌روند با چالش‌های متعددی مواجهند و در عمل مادری کردن برای فرزندان‌شان را به مه‌د کودک یا یکی از اعضای خانواده مانند مادر یا مادر همسر می‌سپارند و فرزندان به‌جای دامان مادر در دامان پرستار یا مربی مهدکودک یا مادر بزرگ‌ها رشد می‌کنند و بزرگ می‌شوند.

مشارکت‌های اجتماعی و حضور فعال در جامعه شاید حس خوبی به زنان بدهد و موجب شود تا به رشد و ارتقای اجتماعی دست یابند اما درست در انتهای این مسیر و هنگامی که باید دوباره به خانه بازگردند وقتی با فرزندان‌شان روبرو می‌شوند انگار برایشان بیگانه‌اند؛ بیگانه‌هایی، که حاصل تربیت خودشان نیستند بلکه تحت نظر مربی مهدکودک، مادر بزرگ یا پرستار تربیت شده‌اند درست طلایی‌ترین سال‌های عمرشان که مادر مشغول تحصیل یا طی کردن پله‌های ترقی بود.

گزیده

ابتکار: ۲۲در صد تولید ناخالص ملی

مربوط به زنان است

معاون رئیس جمهوری در امور زنان و خانواده گفت: مشاغل خانگی سهم مهمی در تولید کالای ایرانی و ایجاد اشتغال و کارآفرینی دارد به طوری که اکنون ۲۲در صد تولید ناخالص ملی مربوط به کار خانگی زنان است. مصومه ابتکار افزود: طبق مطالعات سال‌های ۸۵ و ۹۵ در ایران، ارزش کار و فعالیت خانگی زنان در نگهداری و تولید مواد غذایی، بهداشت، مدیریت منزل، منابع آب، پسماند و… متمر ثمر بوده است.

وی بیان داشت: ۷۵ درصد از صنایع دستی ایران را زنان تولید می‌کنند که تلاش داریم از نظر کیفیت، استاندارد و بازار کار آن ارتقا دهیم. معاون رئیس جمهوری در امور زنان و خانواده، مهم‌ترین رویکرد دولت را کارآفرینی و اشتغال برشمرد و گفت: نباید ارزش کار خانگی زنان را نادیده گرفت چراکه زنان به‌طور یقین در کنار مردان نقش بسزایی در توسعه اقتصادی دارند.

ابتکار با اشاره به اینکه مشاغل غیررسمی آمار اشتغال در کشور را پایین آورده است، گفت: سعی داریم آمار کار خانگی و کارهای غیررسمی را در آمار اشتغال رسمی بگنجانیم.

وی ادامه داد: دولت تدبیر و امید برنامه بهبود جایگاه زنان را به عنوان فعالیت و اقدام ویژه در دستور کار خود قرار داده است. معاون رئیس جمهوری در امور زنان و خانواده یادآور شد: در این راستا ستاد ملی زن و خانواده از سوی رئیس جمهوری تشکیل شده و در پی تصویب برنامه‌های این ستاد در دستگاه‌های اجرایی هستیم.

ابتکار گفت: این طرح برای جامعه زنان و خانواده ایرانی بسیار کلیدی و مهم است.

وی گفت: سندن برنامه ملی ارتقای وضعیت زنان و خانواده آسان و اطلس وضعیت زنان و خانواده در استان هر مزگان در حال تدوین است و همچنین مرحله دوم طرح افزایش تاب‌آوری و توان‌افزایی نیز در این استان با مشارکت سازمان‌های مردم‌نهاد دنبال خواهد شد.

اجرای طرح بیمه اجتماعی برای زنان آسیب‌دیده

به گفته مشاور وزیر رفاه در امور زنان، وزارت رفاه به دنبال کاهش صدمات ناشی از کار برای زنان و مسادران است. به همین دلیل طرح بیمه اجتماعی را برای زنان به‌ویژه آنهايي که در مشاغل خانگی و غیررسمی هستند ایجاد کرده است.

وحیده نگین گفت: در حال حاضر در مباحث مربوط به رفاه و تأمین اجتماعی به خصوص در کشورهای توسعه یافته، از حضور زنان در عرصه‌های مختلف بهره‌مند می‌شوند به گونه‌ای که این جایگاه نه فقط از سوی دولت‌ها و نگاه‌های اقتصادی بلکه به عنوان یکی از بهترین روش‌های سرمایه‌گذاری آن ا مطرح می‌کنند.

وی ادامه داد: گاهی ما بینیم که در این مسیر مسر به‌گذاری، بار سنگینی بر دوش زنان شاعل گذاشته می‌شود در حالی که این زنان از حمایت‌های لازم برخوردار نمی‌شوند؛ دادن وام‌ها و تسهیلات مشروط از این نمونه است.

مشاور وزیر رفاه در امور زنان گفت: در این صورت زنان مانند افرادی که به تنهایی مسئولیت خانواده را برعهده دارند قلمداد شده و همین امر از نظر روحی و جسمی تبعات منفی برای این قشر از جامعه خواهد داشت.

نگین گفت: وزارت رفاه نیز از چنین مسائلی آگاه بوده و به دنبال کاهش صدمات ناشی از کار برای زنان و مادران است. به همین دلیل طرح بیمه اجتماعی ابرای زنان به‌ویژه آنهايي که در مشاغل خانگی و غیررسمی هستند ایجاد کرده است چراکه زنان حق برخورداری از رفاه و تسهیلات اجتماعی را دارند.

وی با اشاره به آمار ۶ میلیون نفری فاقد بیمه در کشور گفت: از طرفی آمار بالای زنانی که از نظر مالی در شرایط نامساعدی قرار دارند هم تصادفی نیست و حتی می‌توان رابطه معناداری را میان جنسیت‌شان و فقر ترسیم کرد. حقوق و دستمزد‌های ناکافی و نیمه‌وقت و ندادن به مشاغل غیررسمی بدون بیمه از مصادیق آن است که در کنار آسیب‌های دیگری مانند طلاق و بیوه شدن تشدید هم می‌شود.